

**ЗАПОРІЗКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ 1 МЕДИЧНИЙ**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Декан 1-го медичного факультету

Доцент Компанієць В.М.

підпис

2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Онкологія

Підготовки магістра медицини

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

(шифр за ОПП)

спеціальність 222 «Медицина»

(шифр за ОПП і назва спеціальності)

Кваліфікації професійної «Лікар»

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Студентської Ради

Протокол № _____

від « _____ » _____ 20__ р.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Спільної Вченої ради
медичних факультетів

Протокол № _____

від « _____ » _____ 20__ р.

1. Загальна інформація про викладачів:

№	ПІБ	Наук. ступінь	Вчене звання	Посада	Контактна інформація
1	Колеснік Олексій Петрович	д.мед.н.	професор	завідувач кафедри онкології та онкохірургії	oleksiikolesnik@gmail.com
2	Шевченко Анатолій Іванович	д.мед.н.	професор	професор кафедри	shevchenkoai.49@gmail.com
3	Щуров Микола Федорович	к.мед.н.	доцент	доцент кафедри	schurov03@gmail.com
4	Левик Олена Миколаївна	к.мед.н.		доцент кафедри	olenalevyk@gmail.com
5	Каджоян Артем Валерійович	к.мед.н.		асистент кафедри	akadzhoian@gmail.com
6	Мельничук Артур Петрович			асистент кафедри	emgrandec7@gmail.com

Контактна інформація кафедри: лаборант кафедри та модератор - Шаповал Ольга Миколаївна, тел. 098-120-41-50, e-mail: shapovalon02@gmail.com

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

Назва дисципліни: «Онкологія», код дисципліни – ВК 6.24.

Кількість кредитів з дисципліни: 30 годин / 1 кредит ЄКТС (лекцій –0, практичних занять – 16, СРС - 14.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Час проведення навчальної дисципліни – 11-12 семестри.

Місце проведення навчальної дисципліни на наступних базах:

- Запорізька обласна клінічна лікарня, Оріхівське шосе, 10, м.Запоріжжя, Запорізька область, 69600;
- Медичний центр ТОВ «Онколайф», вул. Північно-кільцева, 4а, м.Запоріжжя, 69059.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити – при вивченні онкології необхідні знання з анатомії, гістології, патологічної анатомії, пропедевтики, терапії, хірургії.

Постреквізити – післядипломна освіта за фахом клінічна онкологія, онкохірургія, онкоотоларінгологія, онкогінекологія, онкоурологія, променева терапія, радіологія.

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1 Призначення навчальної дисципліни

У світі від злоякісних новоутворень щороку гине до 8-10 млн. людей. Це понад 13% від усіх смертей. Саме тому, вивчення основних питань клінічної онкології, організації онкологічної служби, клініки та діагностики, принципів лікування найпоширеніших пухлинних захворювань є необхідною складовою медичної освіти лікаря будь-якої спеціальності.

Нижче наведені компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна «Онкологія та радіаційна медицина».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність		здатність вирішувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми в галузі професійної діяльності 22 "Охорона здоров'я", що передбачає використання твердих теоретичних знань, практичних навичок і методів відповідного професійного спрямування			
Загальні компетентності					
ЗК.1.	Здатність використовувати знання в практичних ситуаціях		+	+	+
ЗК.2.	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні		+	+	+
ЗК.3.	Здатність до адаптації і діям в новій ситуації		+	+	+
ЗК.4.	Здатність працювати як автономно, так і в команді		+	+	+

ЗК.5.	Здатність оцінювати і забезпечувати якість виконуваних робіт		+	+	+
ЗК.6.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово		+	+	+
ЗК.7.	Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел	+	+	+	+
ЗК.8.	Уміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми		+	+	+
ЗК.9.	Здатність приймати обґрунтовані рішення		+	+	+
ЗК.10.	Знання розвитку загальної культури і соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності	+	+	+	+
ЗК.11.	Базові знання фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для освоєння загально-професійних дисциплін	+	+	+	+
ЗК.12.	Здатність бути критичним і самокритичним		+	+	+
ЗК.13.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)		+	+	+
ЗК.14.	Навички здійснення безпечної діяльності	+	+	+	+
Спеціальні (професійні) компетентності					
СК.1.	визначати найбільш поширені клінічні симптоми і синдроми в клініці онкологічних хвороб	+	+	+	+

СК.2.	діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах в клініці онкологічних хвороб	+	+	+	+
СК.3.	демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у онкології	+	+	+	+
СК.4.	трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених онкологічних захворювань	+	+	+	+
СК.5.	здійснювати прогноз життя та працездатності при найбільш поширених онкологічних захворюваннях	+	+	+	+
СК.6.	визначати основні етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених онкологічних захворювань	+	+	+	+
СК.7.	класифікувати і аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених онкологічних захворювань	+	+	+	+
СК.8.	складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних методів обстеження при типовому перебігу найбільш поширених онкологічних захворювань	+	+	+	+
СК.9.	здатність до визначення тактики ведення контингенту осіб, що підлягають диспансерному нагляду	+	+	+	+

СК.10.	демонструвати вміння виконувати необхідні медичні маніпуляції	+	+	+	+
СК.11.	Здатність до ведення медичної документації	+	+	+	+
СК.12.	Мати поняття про сучасні напрямки розвитку онкології	+	+	+	+
СК.13.	Мати поняття про найбільш вагомі досягнення онкологів України та світу	+	+	+	+

5.2 Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Онкологія» є навчання майбутніх лікарів основній термінології в онкології, скринінговим методам обстеження з пошуку ранніх форм новоутворень, методам доклінічної та ранньої діагностики, сучасному лікуванню злоякісних новоутворень, принципам паліативного та симптоматичного лікування; опанування практичних навичок невідкладної онкології і вмінням ведення та лікування хворим з ускладненими формами злоякісними захворюваннями; освоєння методів профілактики раку та реабілітації онкохворих.

5.3 Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- навчання показам і методам скринінгових обстежень в онкології;
- вивчення доклінічної та ранньої діагностики злоякісних захворювань;
- навчання порядку дій у випадках невідкладної терапії онкохворих;
- засвоєння основних принципів і методів сучасного лікування хворих із злоякісними пухлинами;
- вивчення ускладнених форм раку та їх лікування;
- знання показів, принципів і методів паліативного та симптоматичного лікування онкологічних хворих з поширеними формами захворювання;
- навчання принципам реабілітації онкохворих;
- вивчення принципів первинної та вторинної профілактики раку.

5.4 Зміст навчальної дисципліни: Програма навчальної дисципліни складається з одного розділу – 30 годин / 1 кредит ЄКТС (лекцій –0, практичних занять – 16, СРС – 14).

5.5 План вивчення навчальної дисципліни

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин
--------------------------------	-----------------

	Денна форма			
	усього	у тому числі		
		лекції	практичні	СРС
1	2	3	4	7
Змістовий розділ 1. <u>Рання діагностика, профілактика онкозахворювань.</u> <u>Паліативна і симптоматична терапія онкохворих.</u>				
Тема 1. Паліативна і симптоматична терапія онкохворих.	7,5	-	4	3,5
Тема 2. Лікування ускладнених форм раку. Невідкладна терапія в онкології.	7,5		4	3,5
Тема 3. Онконастороженість. Скринінг онкозахворювань. Доклінічна, рання та диференціальна діагностика онкозахворювань. Первинна та вторинна профілактика онкозахворювань.	7,5	-	4	3,5
Тема 4. Сучасні принципи й методи лікування пухлинних захворювань. Принципи реабілітації хворих. Прогноз. Принципи і методи реабілітації онкохворих.	7,5		4	3,5
Разом:	30	-	16	14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Онконастороженість. Скринінг онкозахворювань. Доклінічна, рання та диференціальна діагностика онкозахворювань. Інструментальні методи діагностики, методи морфологічної верифікації. Алгоритми обстеження при підозрі на рак. Первинна та вторинна профілактика онкозахворювань..	4
2	Сучасні принципи й методи лікування пухлинних захворювань: хірургічне лікування, хіміотерапія, променева терапія. Принципи і планування комбінованого лікування пухлин основних локалізацій. Результати лікування пухлинних захворювань на різних стадіях. Принципи реабілітації хворих. Прогноз. Принципи і методи реабілітації онкохворих.	4
3	Лікування ускладнених форм раку. Невідкладна терапія в онкології.	4
4	Паліативне і симптоматичне лікування онкохворих. Больовий синдром, особливості болю залежно від захворювання.. Методи знеболювання.	4
Разом:		16

7. Самостійна робота студента (СРС)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Онконастороженість. Скринінг онкозахворювань. Доклінічна, рання та диференціальна діагностика онкозахворювань. Інструментальні методи діагностики, методи морфологічної верифікації. Алгоритми обстеження при підозрі на рак. Первинна та вторинна профілактика онкозахворювань..	2
2	Сучасні принципи й методи лікування пухлинних захворювань: хірургічне лікування, хіміотерапія, променева терапія. Принципи і планування комбінованого лікування пухлин основних локалізацій. Результати лікування пухлинних захворювань на різних стадіях. Принципи реабілітації хворих. Прогноз. Принципи і методи реабілітації онкохворих.	2
3	Лікування ускладнених форм раку. Невідкладна терапія в онкології.	5
4	Паліативне і симптоматичне лікування онкохворих. Больовий синдром, особливості болю залежно від захворювання.. Методи знеболювання.	5
Разом:		14

Контроль засвоєння тем, призначених для **самостійного** вивчення студентами буде проводитись шляхом тестування.

9. Список основної та додаткової літератури

9.1 Основна література

1. Онкологія: підручник / А.І. Шевченко, О.П. Колеснік, Н.Ф. Шевченко, О.М. Сидоренко, А.В. Каджоян, О.М. Левик, Є.І. Савченко, А.Ю. Полковніков; за ред. А.І. Шевченка. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 488 с.
2. Онкологія: підручник / Ю.В. Думанський, А.І. Шевченко, І.Й. Галайчук та ін.; за ред.. Г.В. Бондаря, А.І. Шевченка, І.Й. Галайчука.- 2-е вид., переробл. та допов.- К.: ВСВ «Медицина», 2019.- 520 с.
3. Шевченко А.І. із співавт. Біопсія у діагностиці злоякісних пухлин. Посібник для студентів і лікарів., Запоріжжя, 2017.
4. Шевченко А.І. Паліативна допомога онкологічним хворим. Навч. посібн. для студентів, лікарів-інтернів і сімейних лікарів. Запоріжжя, 2013.
5. Shevchenko A.I. et al. Cancer of gastrointestinal tract (Handbook for student of medical university) Zaporizhzhya, 2007.
6. Shevchenko A.I. et al. Lung cancer (Handbook for student of medical university) Zaporizhzhya, 2009.

9.2 Додаткова література

1. Ковальчук Л.Я., Дзюбановський І.Я. Атлас оперативних втручань на органах шлунково-кишкового тракту і передній черевній стінці / Тернопіль, Укрмедкнига. – 2004
2. Рак шлунка: сучасні методи донозологічної діагностики та особливості хірургічного лікування / за ред. Ю. О. Вінника. - Харків : Золоті сторінки, 2019. - 307 с.
3. Тестові завдання для самостійної підготовки студентів 5 і 6-го курсів вищих медичних навчальних закладів III–IV рівнів акредитації і лікарів-інтернів з дисципліни “Онкологія” / Під ред. проф. А.І. Шевченка; укладачі: Колеснік О.П., Сидоренко О.М., Щуров М.Ф., Голобородько О.О., Шмикова О.В., Левик О.М., Каджоян А.В. 2017. - 201 с.
4. TNM класифікація злоякісних пухлин : методичний посібник / [пер. з англ.: О. П. Колесника, А. О. Кабакова, В. В. Кечеджієва, В. В. Михайлова ; за ред. проф. А. І. Шевченка ; Запорізький державний медичний університет]. – Вінниця : Нова Книга, 2019. – 88 с.
5. Атлас онкологічних операцій / Під ред. Б.Е. Петерсона, В. І. Чиссова, А.І. Пачеса - М.: Медицина, 1987. -534с.
6. Шевченко А.І., Колеснік О.П., Барвінська Л.І., Мельничук А.П. Методичні рекомендації студентам, лікарям-інтернам і клінічним ординаторам до аудиторної і позааудиторної самостійної роботи та дистанційного навчання з дисципліни «Онкологія» 2018.- 47 с.
7. Шевченко А.І., Колеснік О.П., Левик О.М. Профілактика і алгоритми виявлення онкологічних захворювань. Навч. Посібник для лікарів загальної практики та сімейних лікарів / Шевченко А.І., Колеснік О.П., Левик О.М. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2016. – 81 с.

Інформаційні ресурси

<http://unci.org.ua/>

<http://www.esmo.org>

<https://www.nccn.org/>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>

<https://www.thelancet.com/journals/lanonc/issue/current>

<http://medserver.tripod.com>

<http://pain.com/>

10. Контроль і оцінка результатів навчання

10.1. Види контролю

Поточний контроль, підсумковий контроль — залік.

10.2. Форми контролю

Для контролю вихідного рівня знань студентів на заняттях використовуються:

- а) Усне опитування за матеріалами лекцій, монографій, методичних рекомендацій згідно контрольних питань;
- б) Тестовий контроль;
- в) Опитування при клінічному розборі тематичних хворих;

Засоби проведення поточного контролю знань студентів.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами за традиційною 5-ти бальною системою. Це письмове і усне опитування, тестування, оцінка за ведення хворих, оцінка практичних навичок, оцінка комунікативних навичок, оцінка за ведення документації.

При оцінюванні навчальної діяльності студентів перевага надається стандартизованим методам контролю: тестуванню, розв'язанню ситуаційних задач.

ОЦІНКУ “**ВІДМІННО**” отримує студент, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому студент не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, володіє елементами лікарської техніки, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ “**ДОБРЕ**” отримує студент, який знає програмний матеріал, грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ “**ЗАДОВІЛЬНО**” отримує студент, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навиків або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ “**НЕЗАДОВІЛЬНО**” отримує студент, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем на останньому контрольному занятті. До підсумкового контролю допускають студентів, які виконали всі види робіт що передбачені навчальною програмою, та при вивченні набрали кількість балів не меншу за мінімальну. Форма проведення підсумкового контролю має бути стандартизованою і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Конкретні форми підсумкового контролю визначаються у робочій навчальній програмі.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

Вимоги викладача. Кожен викладач ставить студентам систему вимог та правил поведінки студентів на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи. Все це гарантує високу ефективність навчального процесу і є обов’язковою для студентів.

11. Політика навчальної дисципліни

Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов’язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Обов’язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.